

የኢትዮጵያ የመሬት አስተዳደር ባለሞያዎች

ማህበር

የመመሥረቻ ጽሁፍና

የመተዳደሪያ ደንብ

2001 ዓ.ም

ባህር ዳር ዩኒቨርሲቲ

መግቢያ

በአሁኑ ወቅት በኢትዮጵያ ያለን የመሬት ባለሙያዎች በአንድ የጋራ መድረክ ላይ ተሰባስበን ሃሳባችንንና እውቀታችን ስራ ላይ እንድናውል ለማስቻል፤

ይህን ዕውቀታችንና የምርምር ውጤታችን ለመሰል ባለሙያዎችና ለህብረተሰቡ የምናስተላልፍበት መድረክ በማስፈለግ፤

ዕውቀታችንና ችሎታችን መሰረት በማድረግ የፖሊስና ህግ ነክ ምክርና ድጋፍ ለመንግስት እንድንሰጥ ለማስቻል፤

የኢትዮጵያ የመሬት አስተዳደርን ለማገዝ ከዓለም አቀፍ መድረኮች ላይ አስፈላጊ ልምዶችን ለመቅሰምና የእኛንም ልምድ ማካፈል በማስፈለግ፤ እና

በአንድ ማህበር ሥር በመሰባሰብ ሙያዊ ክህሎታችንን የምናዳብርበት ሁኔታ በመፍጠር ከዚህ ተጠቃሚ እንድንሆን ለማስቻል ይህ የኢትዮጵያ የመሬት አስተዳደር ባለሙያዎች ማህበር የመተዳደሪያ ደንብ ወጥቷል።

አንቀጽ 1. ስለማህበሩ መቋቋም

ይህ የኢትዮጵያ የመሬት አስተዳደር ባለሙያዎች ማህበር በ1952 የፍትሐብሔር ሕግ አንቀጽ 404 እና ተከታዮቹ ድንጋጌዎች እንዲሁም በበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት አዋጅ ቁጥር 621/2001 መሰረት ተቀቋል።

አንቀጽ 2. ትርጓሜ

1. “መሬት” ማለት ሁሉም ዓይነት ተለይተው የተቀመጡ የማይነቀሳቀሱ ንብረቶች ማለት ሲሆን ለምሳሌ ማሳ፣ ሕንጻ፣ አጥርና ከመሬት ላይም ሆነ ውስጥ ለክሚ አገልግሎት የተገነቡ ስራዎች፣ ዛፎችና የመሳሰሉትን ያጠቃልላል።
2. “የመሬት አስተዳደር” ማለት የመሬት አጠቃቀም ስልቶችን ተግባር ላይ ለማዋል ሲባል የሚከናወን ስለመሬት ይዞታ፣ዋጋ፣ ጠቀሜታና ለመሳሰሉት መረጃዎች መወሰን፣መመዘንብና ለተጠቃሚው ህብረተሰብ ማስራጨት ማለት ነው።

3. “የመሬት አስተዳደር ባለሞያ” ማለት ከመሬት አስተዳደር ጋር የተገናኘ ትምህርት ወይም ልምድ ያለው ማለት ነው።
4. "ማህበር" ማለት የኢትዮጵያ የመሬት አስተዳደር ባለሞያዎች ማህበር ማለት ነው።
5. "ሰው" ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ወይም የህጋዊ የሰውነት ማረጋገጫ የተሰጠው ድርጅት ነው።
6. "አባል" ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ወይም የህጋዊ የኢትዮጵያ የመሬት አስተዳደር ባለሞያዎች ማህበር መስራች በመሆን የተመዘገበ ወይም ማህበሩ ከተቋቋመ በኋላ የማህበሩ አባል ለመሆን የሚመዘገብ ማንኛውም ሰው ነው።
7. "ተባባሪ አባል" ማለት በማህበሩ ውስጥ የመምረጥና የመመረጥ መብት የሌለው የማህበሩን ዓላማዎች ደግፎ የሚያግዝ አባል ማለት ነው።
8. “ተማሪ” ማለት በአንቀጽ 21 (ሀ) በተጠቀሱት የትምህርት ዘርፎች በአንዱ በኮሌጅ ወይም ዩኒቨርሲቲ በመማር ላይ ያለ ነው።
9. "ጠቅላላ ጉባኤ" ማለት የዚህ ማህበር አባላት የሆነና ወደፊት ማህበሩ ቅርንጫፎችን ሲከፍት ቅርንጫፎቹን የሚወክሉት የሚገኙበት ጉባኤ እና የስልጣን አካል ነው።
10. "ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ" ማለት በጠቅላላ ጉባኤው የተመረጡ አባላትን ያቀፈ የማህበሩ ሥራ አስፈጻሚ /አመራር/ አካል ነው።
11. "ቅርንጫፍ" ማለት በማንኛውም ደረጃና በየትኛውም ቦታ የሚገኝ የማህበሩ ቅርንጫፍ ማለት ነው።

አንቀጽ 3 የማህበሩ መጠሪያ

ማህበሩ "የኢትዮጵያ የመሬት አስተዳደር ባለሞያዎች ማህበር" ማህበር ተብሎ ይጠራል።

አንቀጽ 4 የማህበሩ አድራሻና ጽ/ቤቶች

1. የማህበሩ የፖስታና ሌሎች አድራሻዎች በስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ይወሰናሉ።
2. የማህበሩ ዋና ጽ/ቤት በባህርዳር ከተማ ነው።

3. ወደፊት እንደየአስፈላጊነቱ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶችን በሌሎች ቦታዎች በሀገር ውስጥም ሆነ በውጭ ሀገር ሊከፍት ይችላል።
4. የስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ማህበሩ ስራዎቹን በአግባቡ ያከናውን ዘንድ አስፈላጊ የሆኑ የቁሳቁስና የሰው ሀይል ነገሮች የሚሟሉበትን መንገድ ያመቻቻል።
5. የማህበሩ ጽ/ቤቶች ስራዎች፣ ሀላፊነቶችና አወቃቀር በስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ይወሰናሉ።

አንቀጽ 5. የማህበሩ ልዩ አካላት

1. ጠቅላላ ጉባኤው እንደ ኢንስቲትዩት፣ ማዕከል ወዘተ. የመሳሰሉ የማህበሩ ልዩ አካላትን ሊያቀቁም እንዲሁም ስራቸውን፣ ሀላፊነታቸውንና አወቃቀራቸውን ሊወስን ይችላል።
2. ልዩ አካላት ተጠሪነታቸው ለስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ይሆናል።

አንቀጽ 6. የማህበሩ ዓላማዎች

ማህበሩ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል።

ሀ/ የመሬት አስተዳደር ባለሞያዎች ሀሳብ በሀገር ደረጃ እንዲወከል ለማድረግ፣ የአባላቱን የሙያ ክብር፣ የሙያዊ ጥቅምና ፍላጎት ማስጠበቅ፤

ለ/ የመሬትን ኢኮኖሚያዊ፣ ህጋዊ፣ ማህበራዊና ለአካባቢያ ጥበቃ ያለውን ፋይዳ ለጎብረተሰቡ ማስገንዘብ፤

ሐ/ የመሬት አስተዳደርና አጠቃቀምን በተመለከተ ለመንግስት የህግና ፓሊሲ ነክ ምክርና ድጋፍ ማድረግ፤

መ/ የመሬት አስተዳደር ባለሞያዎችን ዕውቀትና አቅም ማሳደግ፤

ሠ/ የመሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ስልቶችንና ክንውኖችን በሰሚናር፣ ወርኮሾ፣ ስምፒዚያም፣ ጎትመትና በመሳሰሉት ዘዴዎች ማጎልበት፤

ረ/ የአባላቱን የሙያዊ ስነ ምግባርና ዲስኒሊን መመዘኛዎች ለማቅረብና መጠበቅ፤

ሰ/ በማህበሩ አባላት መካከልና በማጎበሩና በሌሎች ብሔራዊም ሆነ ዓለም አቀፍ መስል ማጎበራት ጋር ያለውን ግንኙነት ማጎልበት፤

ሸ/ በማጎበሩና በሌሎች ብሔራዊም ሆነ ዓለም አቀፍ መስል ማጎበራት መካከል የሃሳብና የቴክኖሎጂ ልውውጥ ማዳበሪያ መድረክ መፍጠር እና ፤

ቀ/ የተለያዩ የመሬት አስተዳደር ባለሞያዎች በአንድ መድረክ ተሰባስበው ልምድ የሚለዋወጡበትንና የሚደጋገፉበትን መንገድ መቀየስ ናቸው።

አንቀጽ 7. የማህበሩ አመራር

ማህበሩ የሚከተሉት የሥራ አመራር አባላት ይኖሩታል፡-

1. ጠቅላላ ጉባኤ
2. ሥራ አስፈጻሚና
3. የቁጥጥር ኮሚቴ

አንቀጽ 8. የጠቅላላ ጉባኤ ስልጣንና ተግባር

ጠቅላላ ጉባኤው የሚከተሉት ስልጣኖችና ተግባራት ይኖሩታል።

- ሀ/ የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ ከፍተኛው የማህበሩ ስልጣን አካል ነው።
- ለ/ የማህበሩን ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላት ይመርጣል፣ ያግዳል፣ ያሰናብታል።
- ሐ/ የማህበሩን የቁጥጥር ኮሚቴ አባላት ይመርጣል፣ ያግዳል፣ ያሰናብታል።
- መ/ የማህበሩን ፓሊሲ፣ አመታዊ በጀትና የሥራ መርሃ ግብር ያፀድቃል።
- ሠ/ በማህበሩ ሌሎች አካላት ስልጣንና ተግባራት ሥር በማይወድቁ ጉዳዮች ላይ ይወስናል።
- ረ/ የማህበሩን መፋረስ ይወስናል።
- ሰ/ ይህንን የመተዳደሪያ ደንብ እና የመመሥረቻ ጽሑፍ የማሻሻል ወይም የመሻር ስልጣን የጠቅላላ ጉባኤው ነው።

አንቀጽ 9. የጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባዎችና ውሳኔዎች

1. ጠቅላላ ጉባኤው በአመት አንድ ጊዜ ይሰባሰባል።
2. ከጉባኤው አባላት $\frac{1}{2}$ ኛ በላይ ከተገኙ ምልዓተ- ጉባኤ ይሆናል፤ ነገር ግን ከሁለት ተከታታይ ጥሪዎች በላይ ምልዓተ-ጉባኤው ካልሞላ በተገኙት አባላት ውሳኔዎች መወሰን ይችላሉ።
3. የጉባኤው ውሳኔ በአባላት ድምፅ ብልጫ ይወሰናል፤ ድምጽ ዕኩል ከተከፈለ ሰብሃቢው ያለበት ወገን ወሳኝ ድምፅ ይኖረዋል።

አንቀጽ 10. ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ

- 1. ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ፕሬዚዳንት፣ ም/ፕሬዚዳንት፣ ፀሐፊ፣ ገንዘብ ያዥ፣ ሂሳብ ሹምና አንድ ተጨማሪ አባል ይኖሩታል።
- 2. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላት በጠቅላላ ጉባኤው በድምፅ ብልጫ ይመረጣሉ።
- 3. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ዓባላት የሥራ ዘመን 3 ዓመት ይሆናል፤ አንድ የስራ አስፈጻሚ አባል በተከታታይ ከሁለት ጊዜ በላይ መመረጥ አይችልም።
- 4. የቅርንጫፍ ሀላፊዎች የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል ይሆናሉ።

አንቀጽ 11. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ስልጣንና ተግባር

- ሀ/ የጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔዎች በሥራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል።
- ለ/ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የጉባኤውን አስተካከያ ስብሰባ በሰብሳቢው አማካኝነት ይጠራል።
- ሐ/ የማህበሩን አመታዊ በጀትና የሥራ ንግግራም ለማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ አቅርቦ ያስወስናል።
- መ/ አመታዊ የሥራ ክንውንና ሪፖርት ለጠቅላላ ጉባኤ ያቀርባል።
- ሠ/ ለሥራ አፈጻጸም የሚረዱ ልዩ ልዩ ንዑሳን ኮሚቴዎችን ሊያቋቁም ይችላል።
- ረ/ የማህበሩን ዓርማ ይወስናል።
- ሰ/ ሌሎች የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ የሚሰጠውን ተግባራት ያከናውናል።

አንቀጽ 12. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ስብሰባዎች

የስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው በየዕሩብ ዓመቱ መደበኛ ስብሰባ ይኖረዋል፤ ሆኖም ፕሬዝዳንቱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የአስተካከያ ጊዜ ስብሰባ መጥራት ይችላል።

አንቀጽ 13. ፕሬዚዳንት

- ተጠሪነቱ ለጠቅላላ ጉባኤው እና ለሥራ አስፈጻሚው ኮሚቴው ሆኖ የሚከተሉት ስልጣኖችንና ተግባራት ይኖሩታል።
- ሀ/ አጠቃላይ የማህበሩን እንቅስቃሴ በበላይነት ይመራል፤
- ለ/ የማህበሩን ጠቅላላ ጉባኤ እና የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ስብሰባዎችን ይመራል፤ አፈጻጸማቸውንም ይከታተላል፤
- ሐ/ ስለማህበሩ ጠቅላላ የሥራ እንቅስቃሴ ለጉባኤው ሪፖርት ያቀርባል፤

- መ/ በሶስተኛ ወገኖቻቸው ዘንድ ማህበሩን ይወክላል፤
- ሠ/ ማህበሩን በመወከል ከሶስተኛ ወገኖች ጋር ይዋዋላል፤
- ረ/ ማህበሩን በመወከል በስብሰባዎች ላይ ይገኛል፤ መደበኛና አስቸኳይ ስብሰባዎችን በራሱ ተነሳሽነት ወይም በአባላት የፅሁፍ ጥያቄ ይጠራል፤ ይመራል፤ ያስተባብራል፤
- ሰ/ የሌሎች የአስፈጻሚ የሥራ አባላትን የስራ አፈጻጸም ይቆጣጠራል፤
- ሸ/ አስፈላጊ የሆኑ የወጭ ክፋያዎችን ያዛል፤ ያፀድቃል፤
- ቀ/ ከሂሳብ ሹም ጋር በቼክና በመሰል የባንክ ሒሳብ ማንቀሳቀሻ ሰነዶች ላይ ይፈርማል፤
- በ/ በጠቅላላ ጉባዔውና በስራ አስፈጻሚው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 14: ም/ፕሬዚዳንት

ም/ፕሬዝዳንቱ ተጠሪነቱ ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው እና ለፕሬዝዳንቱ ሆኖ የሚከተሉት ተግባራታትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

- ሀ/ የማህበሩን የህትመት ስራዎች በበላይነት ይመራል፡፡
- ለ/ ለመፅሔት እና ሌሎች መሰል ዝግጅቶች የማጎበሩ የኢዲቶሪያል ቦርድ ሊቀመንበር በመሆን ይሠራል፤
- ሐ/ የማህበሩን የምርምር ስትራቴጂ በማዘጋጀት በስራ አስፈጻሚው እንዲጸድቅ ያደርጋል፤
- መ/ የፕሬዝዳንቱ ቅርብ ረዳት በመሆን ይሰራል፤
- ሠ/ ፕሬዝዳንቱ በሌለበት ጊዜ የማህበሩን ሥራ ይመራል፤
- ረ/ የማህበሩን የዓለም ዓቀፍ ጉዳዮች ይቆጣጠራል፤
- ሰ/ የማህበሩን የዓለም ዓቀፍ ግንኙነት ስራዎች ዕቅድ ያወጣል፤ ያጸድቃል፤
- ሸ/ የማህበሩን የልምድና ቴክኖሎጂ ልውውጥ ያስተባብራል፤
- ቀ/ በፕሬዝዳንቱ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 15፡ ፀሐፊ

1. ፀሐፊው ተጠሪነቱ ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው እና ለፕሬዝዳንቱ ሆኖ የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

ሀ/ ከሊቀ መንበሩ ጋር በመተባበር የሱብሰባ አጀንዳ ያዘጋጃል፤ ጥሪውንም ያስተላልፋል፤

ለ/ የማህበሩን መዛግብት ይይዛል፤

ሐ/ በጠቅላላ ጉባኤና በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ስብሰባዎች ላይ ቃለ ጉባኤ ይይዛል፤

መ/ አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎችንና ውሳኔዎችን ለአባላት ያሰራጫል፤

ሠ/ የአባላትን መዝገብ ያዘጋጃል፤ ይይዛል፤

ረ/ ሌሎች በሊቀመንበሩ የሚሰጡትን ስራዎች ይሰራል፡፡

2. ስራ አስፈጻሚው ጸሀፊው ስራውን በተቀላጠፈ መንገድ እንዲሰራ አስፈላጊ የሆነውን የቁሳቁስና የሰው ሀይል ይመድባል፡፡

አንቀጽ 16. ገንዘብ ያዥ

የገንዘብ ያዥ ተጠሪነቱ ለሥራ አስፈጻሚው ኮሚቴው እና ለሊቀመንበሩ ሆኖ የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

ሀ/ የማህበሩ ገንዘብና ገንዘብ ነክ ሰነዶች አያያዝና ጥበቃ ኃላፊ በመሆን ይሰራል፤

ለ/ የማህበሩ ገንዘብ ተቀባይና ከፋይ በመሆን ይሰራል፤ ገንዘቡን በማጎበሩ የባንክ ሒሣብ በሦስት ቀናት ያስገባል፤

ሐ/ የማህበሩን ሒሣብ ከሊቀ መንበሩ ወይም ከም/ሊቀ መንበሩ ጋር በመፈረም ከባንክ ያወጣል፤ ያስገባል፡፡

አንቀጽ 17. ሂ/ሹም

ሂ/ሹም ተጠሪነቱ ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው እና ለሊቀመንበሩ ሆኖ የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

ሀ/ የማህበሩን ገንዘብ ነክ /የሒሣብ መዛግብትና/ ልዩ ልዩ ሰነዶች ይይዛል፤ ይጠብቃል፤

ለ/ የማህበሩን የገንዘብ አጠቃቀም ስርዓት በሥራ እንዲተረጎም ያደርጋል፤

ሐ/ ለማንኛውም የማህበሩ ወጭ በወጭ ማዘዣ ላይ ይፈርማል፤

መ/ ከፕሬዝዳንቱ ጋር በመሆን በቼክና በመሰል የባንክ ሒሣብ ማንቀሳቀሻ ሰነዶች ላይ ይፈርማል፤

- ሠ/ የማህበሩን የገንዘብ አቅም በሚመለከት የሂሳብ ሪፖርቶች ያዘጋጃል፤
- ረ/ ከገንዘብ ያዥ ጋር በቅርብ በመሥራት በማህበሩ ቁጥጥር ስር ያለ ገንዘብ በስርዓት እንዲጠበቅ ያደርጋል፤
- ሰ/ የማህበሩ ሂሳብ እንቅስቃሴ መሠረታዊ የሂሳብ አያያዝ ዘዴን መሰረት በማድረግ መስራቱን ያረጋግጣል፤ ይከታተላል፤
- ሸ/ ማንኛውም የማህበሩ ንብረት በስርዓት ተመዝግቦ መያዙን ያረጋግጣል፤
- ቀ/ የገንዘብ መቀበያ ደረሰኝ፣ የወጭ የባንክ ተንቀሳቃሽ ቼክ ይይዛል፤
- በ/ ሌሎችንም ከሥራው ጋር ተዛማጅነት ያላቸውና በፕሬዚዳንቱ የሚሰጡ ተግባራት ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 18. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል

ተጠሪነቱ ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው እና ለሊቀ መንበሩ ሆኖ የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

- ሀ/ በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሰብሰባዎች ላይ በመገኘት ይካፈላል፤ ድምፅ ይሰጣል፤
- ለ/ ሌሎች ከሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴውና ከሊቀመንበሩ የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 19. የአዲት ኮሚቴ

1. የቁጥጥር ኮሚቴ አባላት በጠቅላላ ጉባኤው በድምጽ ብልጫ የሚመረጡ 3/ሶስት/ አባላት ይኖሩታል፡፡ ከእነዚህም ውስጥ አንዱ የውስጥ አዲተር ይሆናል፡፡
2. የአዲት ኮሚቴው ተጠሪነቱ ለስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ነው፡፡
3. የኮሚቴው የአገልግሎት ዘመን ሶስት ዓመት ይሆናል፡፡
4. ኮሚቴው ሊቀ መንበር፣ ፀሐፊ እና አባል ይኖሩታል፡፡
5. የቁጥጥር ኮሚቴ አባላት በተከታታይ ከሁለት ጊዜ በላይ ሊመረጡ አይችሉም፡፡
6. ከኮሚቴው አንድ አባል ቢጉድል ቀሪ አባላት ከማህበሩ አባላት ውስጥ እስከሚቀጥለው ጠቅላላ ጉባኤ የሚያገለግል አንድ አባል ሊሰይሙ ይችላሉ፤ ጉድለቱ ከአንድ በላይ ከሆነ ግን አስቸኳይ ጉባኤ ተጠርቶ ምርጫ ይካሄዳል፡፡
7. የአዲት ኮሚቴ ተጠሪነቱ ለጠቅላላ ጉባኤው ሆኖ የሚከተሉት ስልጣኖችና ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ/ የማህበሩን የሂሳብ ሰነድ፣ ጥሬ ገንዘብና አጠቃላይ ሀብት የመቆጣጠር እንዲሁም በማንኛውም ጊዜ ሰነዶችን ጠይቆ የማግኘት፣ የመመርመር ስልጣን አለው፤

ለ/ በዓመት ሁለት ጊዜ የማህበሩን የሂሳብ መዛግብት ወይም ወጪና ገቢ ይመረምራል፤

ሐ/ የማህበሩን ደንቦችና መመሪያዎች እንዲሁም የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ውሳኔዎች በትክክል በሥራ ላይ መዋላቸውን ይከታተላል፤ ለሚመለከታቸውም ግኝቱን ያሳውቃል፤

መ/ ስለማህበሩ የገንዘብ እና የንብረት አያያዝ እንዲሁም አጠቃላይ የሥራ እንቅስቃሴ በዓመት አንድ ጊዜ ለጠቅላላ ጉባኤ ሪፖርት ያቀርባል፤

አንቀጽ 20. የማህበሩ አባል ስለመሆን

1. የማህበሩን ዓላማ የሚደግፍና በሕግና በማህበሩ የተጠቀሱትን መስፈርቶች የሚያሟላ ሁሉ የማህበሩ አባል መሆን ይችላል።
2. ማህበሩ 5 ዓይነት አባላት ይኖራታል፤ እነርሱም ሙሉ አባል፣ ተባባሪ አባል፣ ተቀማጭ አባል፣ የክብር አባልና የተማሪ አባል ናቸው።
3. የማህበሩ አባል ለመሆን የጽኑፍ ማመልከቻ ማስገባትና ማህበሩ የሚያዘጋጀውን የአባልነት ማመልከቻ ቅፅ መሙላት ያስፈልጋል።

አንቀጽ 21. የአባልነት መስፈርቶች

ሀ/ በመሬት አስተዳደር፣ ሲቪል ምህንድስና፣ ጂ አይ ኤስ፣ ጂኦዴሲ፣ የመሬት ዕቅድ፣ ቅየሳ፣ ኢኮኖሚክስ፣ በሕግ፣ በጀግራፊ፣ በሀገር ልማት ጥናት በግብርና ወይም ሌሎች ከመሬት ጋር ቅርርብ ባላቸው ሞያዎች የመጀመሪያ ዲግሪና በላይ ያለው፤ ወይም

ለ/ ከላይ በተጠቀሱት ዘርፎች ዲፕሎማ ወይም ተመጣጣኝ የት/ት ደረጃ ያለው ሆኖ የ2 ዓመት የሥራ ልምድ ያለው ወይም የሁለት ዓመት የስራ ልምድ ባይኖረውም በመሬት ጉዳይ ላይ ተገቢውን ምርምር ያደረገ ከሆነ፤ እና

ሐ/ ማንበሩ የሚያስቀምጠውን ተጨማሪ መስፈርት የሚያልፍ ከሆነ የማንበሩ አባል መሆን ይችላል።

መ/ ሆኖም የማህበሩ ምስረታ በዓል ቀናት የተሳተፈ ማንኛውም ግለሰብ መስራችና ሙሉ አባል ይሆናል።

አንቀጽ 22. የአባላት መብት

1. ሙሉ አባላት ማህበሩን በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ እኩል መብት አላቸው።

2. ሙሉ አባላት የሚከተሉት መብቶች ይኖሯቸዋል፡-

ሀ/ በማንኛውም ጉዳይ ላይ ድምፅ የመስጠት፤

ለ/ በፈለጉ ጊዜ ከማህበሩ የመውጣት /የመሰረዝ/፤

ሐ/ በማህበሩ አሠራር የሥራ አካሄድ ላይ አስተያየት የመስጠት፤ የማቅረብ፤ እና

መ/ በማህበሩ ሰብሳቢዎች ላይ የመሳተፍ፤ ሀሳብን የማራመድ፤ የመምረጥ እና የመመረጥ።

አንቀጽ 23. ተባባሪ አባልነት

1. ከላይ ከተጠቀሱት ዋና አባላት ውጪ የሆኑና

ሀ/ ከተወካዮች ምክር ቤት፤ ከክልል ምክር ቤቶች፤ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች የሚመጡ፤ ወይም

ለ/ በማንኛውም የትምህርት መስክ ቢያንስ ዲፕሎማ ወይም 10+3 የምስክር ወረቀት ያላቸው ሰዎች እና የማህበሩን በጎ አላማ የሚደግፉና የሚያግዙ እና ማህበሩ የሚያስቀምጠውን ተጨማሪ ዝርዝር መስፈርት የሚያሟሉ ተባባሪ አባል መሆን ይችላሉ፤

2. ተባባሪ አባል የመምረጥ ወይም የመመረጥ መብት የለውም/የላትም/። ሆኖም በምርጫ ወቅት በመገኘት አስተያየትና ሐሳብ የመስጠት እንዲሁም በማህበሩ ስራዎች በንቃት የመሳተፍ መብት ይኖረዋል/ታል።

አንቀጽ 24. ተቀማጭ አባልነት

ማንኛውም ተቀማጭ መንግስታዊም ሆነ መንግስታዊ ያልሆነ፤ የሀገር ውስጥም ሆነ የውጭ ሀገር፤ ለትርፍ የተቀመጠም ሆነም አልሆነም የማህበሩን ዓላማዎች እስከደገፈና ማህበሩ የሚያወጣቸውን መስፈርቶች እስከአሟላ ድረስ የማህበሩ ተቀማጭ አባል መሆን ይችላል። ይህም ለአብነት የአበባ ተክል፤ ሪል እስቴትና ቡና ማህበራትን ይጨምራል።

አንቀጽ 25. የተማሪ አባልነት

1. ማንኛውም ተማሪ የማህበሩን ዓላማዎች እስከደገፈና ማህበሩ የሚያወጣቸውን መስፈርቶች እስከአሟላ ድረስ የማህበሩ አባል መሆን ይችላል።
2. አንድ ተማሪ ከተመረቀ በላይ ሌሎች መስፈርቶችን እስከአሟላ ድረስ ማመልከቻ በማቅረብ በቀጥታ አባል መሆን ይችላል።

አንቀጽ 26. የክብር አባልነት

1. ማንኛውም ሙያዊ ስነ ምግባርና ብቃቱ የተመሰከረለትና ለማህበሩ ዓላማዎች አፈጻጸም በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ አስተዋጽኦ ያደረገ ሰው የማህበሩ የክብር አባል መሆን ይችላል።
2. የክብር ዓባላት መዋጮ እንዲከፍሉ አይገደዱም።

አንቀጽ 27. የአባልነት ግዴታ

አባላት የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሯቸዋል፡

- ሀ/ የማህበሩን የመመሥረቻ ጽሁፍና የመተዳደሪያ ደንብ የማክበር፤
- ለ/ ማህበሩን ለማሻሻል ለሚደረገው ጥረት በምርምርም ሆነ በሌላ መንገድ ሁሉ የመሳተፍ፤ እንዲሁም ከፍተኛውን የሙያ ሥነ-ምግባር በመከተል የማጎበሩን ዝናና መልካም ስም የመጠበቅ፤
- ሐ/ ማህበሩ በሚያካሄደው ጠቅላላ ጉባኤ የመሳተፍ፤
- መ/ በማህበሩና በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ውሳኔዎች የመገዛት፤ እና
- ሠ/ የማህበሩን የመመዘገቢያ ክፍያ እና የአባልነት መዋጮ እንዲሁም እንደአስፈላጊነቱ ጉባኤው የሚወስናቸውን ሌሎች ክፍያዎች በወቅቱ የመክፈል ግዴታ ናቸው።

አንቀጽ 28. የስነስርዓት እርምጃ/ከአባልነት ስለመሰረዝ/

1. ያለበቂ ምክንያት ለተከታታይ ሦስት/3/ ዓመታዊ ክፍያ ያልከፈለ አባል ምክር አዘል ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶት የአባልነት ክፍያውን እንዲከፍል ይደረጋል።
2. ከሦስት /3/ ዓመታት በላይ ያለበቂ ምክንያት መዋጮ ያልከፈለ አባል ውዝፉንና እንደነገሩ ሁኔታ የስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው የሚወስነውን የገንዘብ መቀጫ እንዲከፍል

ይደረጋል። ሆኖም አባሉ በዚህ ሣይታረም ለአንድ/1/ ዓመት ክፍያ አቋርጦ ከቆዩ ውዝፉን እንዲከፍል ተደርጎ ከአባልነት እንዲሰረዝ ጥያቄ ቀርቦ በጠቅላላ ጉባኤ ይወሰናል።

3. አባሉ /ሷ/ ከማህበሩ ከመሰረዙ /ዚ/ በፊት ለማህበሩ የከፈለው/ችው ገንዘብ ወይም ቁሣቁስ አይመለስም ወይም ለዚህ ማካካሻ አይሰጥም።

4. አንድ አባል ቢዛወር /ብትዛወር/ በተዛወሩበት ቦታ ቅርንጫፍ ካለ በዚያው በኩል የሚቀጥል/ምትቀጥል ሲሆን ነገር ግን ቅርንጫፍ ከሌለ በአመት አንድ ጊዜ ወይም እንደአመቸችነቱ ባሉበት ቦታ ሆነው ወርሃዊ ክፍያቸውን መላክ ወይም ገቢ ማድረግ ይችላሉ።

5. አንድ አባል ግዴታውን ካልተወጣ ወይም የማህበሩን ክብር ሊጉዳ የሚችል ሥራ ሠርቶ ሲገኝ በስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው የሥነ-ሥርዓት እርምጃ እንዲወሰድበት ይደረጋል።

አንቀጽ 29. የአባልነት ፍጻሜ

አንድ አባል ከሚከተሉት ሁኔታዎች ውስጥ አንዱ ሲከሰትበት የአባልነቱ መጨረሻ ይሆናል፡-

ሀ. ሞት፤

ለ. የማህበሩ መፍረስ፤

ሐ. የአባልነት ማብቂያ ጥያቄ በጽሁፍ ሲቀርብ፤ እና

መ. የፍርድ ቤት ውሳኔ ወይም የዲስፕን እርምጃ።

አንቀጽ 30. የማህበሩ ቅርንጫፎች

1. ማኅበሩ ተጠያቂነታቸው ለስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው የሆነ በየክልሎች ቅርንጫፎች ሊኖሩት ይችላል። ቅርንጫፎች ለመመስረት ቢያንስ አስር አባላት ሊኖሩ ይገባል።

2. ተጉራባች ክልሎች በድምር ቢያንስ 10 አባላት ይዘው ቅርንጫፎች መክፈት ይችላሉ።

3. ቅርንጫፍ ማኅበራት በስራ አስፈጻሚው የሚሾም ቢያንስ አንድ የቅርንጫፍ ኃላፊ እና ፀሐፊ ይኖራቸዋል።

4. የቅርንጫፍ ሀላፊዎች የስራ አስፈጻሚው አባላት ይሆናሉ።

5. የማህበሩ ቅርንጫፎች የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሯቸዋል፡

ሀ/ አዳዲስ አባላትን ይመርጣሉ፤ የአባላት መዋጮ ሰብስበው ለማጎበሩ ያስተላልፋሉ፤

ለ/ የማጎበሩን ዓላማዎች ለሚወክሉት የክልል መስሪያ ቤቶችና ባለሞያዎች ያስተዋውቃሉ፤ ያስፈጸማሉ፤

ሐ/ የቅርንጫፍ ማጎበሩን መመሪያዎችና ደንቦች ያዘጋጃሉ፤ ይህንንም ለዋና ማጎበሩ አቅርበው ያስፀድቃሉ፤

መ/ የክልሉን መሬት ነክ ተጨባጭ ሁኔታዎች ክንውኖች ለዋና ማጎበሩ በዓመት 1 ጊዜ ያቀርባሉ፤

ሠ/ ከስራ አስፈጻሚው የሚሰጣቸውን ሌሎች ስራዎች ያሠራሉ፤

አንቀጽ 31. የገቢ ምንጭና አስተዳደር

1. ከተማሪዎች በስተቀር ለሁሉም አባላት የመመዘገቢያ ክፍያ 40.00 ይሆናል።

2. የአባልነት መዋጮ በዓመት አንድ ጊዜ የሚከፈል ሆኖ ለሙሉ አባላት 120.00፣ ለተባባሪ አባላት 60.00፣ ለተጠቃሚ አባላት 1000.00 እና ለተማሪ አባላት 10.00 ብር ይሆናል።

3. ከላይ የተቀመጠው ቢኖርም የስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ወቅታዊ ሁኔታዎችን ግምት ውስጥ በማስገባት የመዋጮውን መጠን ከማሻሻልና ከመወሰን አይከለክልም።

4. ሌሎች የገቢ ምንጮች፡-

ሀ/ እንደ ማማከር አገልግሎት ያሉ በልዩ ልዩ የገቢ ማስገኛ ኘሮግራም የሚገኝ ገንዘብና ቁጣቁስ፤

ለ/ ከበጎ አድራጊ ግለሰቦችና ድርጅቶች የሚገኝ እርዳታ፤

ሐ/ ከመንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች የሚገኝ እርዳታ/ስጦታ፤

መ/ የማህበሩን አርማዎች በመሸጥ፣ ከህትመት የሚገኝ ገቢ፣ ከወርክሾፕና ኤግዚብሽን የሚገኝ ገቢ፤

ሠ/ የገቢ ማስገኛ ተቋማትን በማቋቋም የሚገኝ ገቢ፤

ረ/ ከባንክ የሚገኝ ወለድ እና

ሰ/ ሌሎች ህጋዊ የሆኑ የገቢ ምንጮች ናቸው።

5. የማህበሩ ገንዘብ ተቀባይነት ያላቸውን የገንዘብ አያያዝ መርሆዎችና አሰራሮች መሰረት ያደረገ ይሆናል።

አንቀጽ 32. ማህበሩ የሚቆይበት ጊዜ

ማህበሩ ላልተወሰነ ጊዜ ይቆያል።

አንቀጽ 33. ስለማህበሩ መፍረስ

1. ከማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ አባላት $\frac{3}{4}$ ኛ ያህሉ ማህበሩ እንዲፈርስ ሲወሰኑ ወይም ማህበሩ እንዳይቀጥል የሚያደርጉ ሕጋዊ ምክንያቶች ሲኖሩ ማህበሩ ይፈርሳል፤
2. ማህበሩ ሲፈርስ ንብረቱ ወይም ሀብቱ ተመሳሳይ ዓላማ ላላቸው የመንግሥት መስሪያ ቤቶች ወይም በጎ አድራጊ ድርጅቶች ወይም ማህበራት እንዲተላለፍ ይደረጋል፤

አንቀጽ 34. ስለማህበሩ ደንብ መሻሻል

1. ደንቡን ለማሻሻል ሲጠየቅ ሀሣቡ በ $\frac{1}{4}$ አባላት ከተደገፈ ለጠቅላላ ጉባኤ ቀርቦ ይታያል።
2. ደንቡን ለማሻሻል የቀረበው የማሻሻያ ሀሳብ ወይም ለመለወጥ የቀረበው ሐሳብ ከግማሽ በላይ የጉባኤው አባላት ከተደገፈ ሊሻሻል ወይም ሊለወጥ ይችላል።

አንቀጽ 35. ደንቡ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ ደንብ ማህበሩ በሕጋዊ አካል በመመዘገብ ተቀባይነት ካገኘበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

